

Scenariusz uroczystej akademii z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Prowadzący :

3 maja – cóż to za data?

Dla setek młodych ludzi to jedna z wielu nic nie znaczących uroczystości. Ale czy tak powinno być ? Przecież naród, który nie zna swojej przyszłości, umiera i nie buduje dobrego „jutra”. Żyjąc w zwariowanym tempie dzisiejszego świata, zatrzymajmy się przez chwilę i wysłuchajmy tej krótkiej lekcji historii i patriotyzmu.

Rozpoczynając dzisiejszą uroczystość, pragniemy gorąco przywitać naszych gości.
Witamy ....

Witamy także dyrekcję naszej szkoły, grono pedagogiczne i was drodzy uczniowie.

Recytator: „Ojczyzna”

Ojczyzna - bliskie słowo,
W nim serca wszystkie Ojczyzna – zwykłe słowo,
Czemu tak bliskie ?
Ojczyzna – to czas dawny,
Ojczyzna – to czas bliski,
To miły dom rodzinny i matki oczy jasne
Ojczyzna – to jest mowa znajoma od kołyski
Ojczyzna – to my sami, to serca nasze własne!

Narrator I (czyta):

Po śmierci króla Jana 3 Sobieskiego o tron Polski zabiegali władcy obcych państw. Przekupywali oni niektórych magnatów polskich i starali się przeciągnąć ich na swoją stronę. Powstały różne zwalczające się obozy i stronnictwa. Powodowało to zamieszanie w kraju, pogłębiało anarchię i coraz bardziej osłabiało Polskę. Z osłabienia Rzeczypospolitej korzystali władcy sąsiednich mocarstw - Prus, Rosji i Austrii. Doprowadzili oni do I rozbioru Polski w 1772 r. W drugiej połowie 18 wieku, znaleźli się tacy ludzie, jak Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic, Ignacy Potocki, Stanisław Małachowski i inni, którzy dostrzegli zło w kraju i grożące niebezpieczeństwo całkowitej utraty niepodległości.

Narrator II

Głosili oni potrzebę zaprowadzenia takich zmian, które „wzmocniłyby siłę państwa”, np. zwiększenia armii, poprawienie sytuacji chłopów, podniesienie poziomu oświaty, ukrócenie samowoli magnatów. Najważniejszymi sprawami związanymi z reformą zajął się sejm zwany Czteroletnim lub Wielkim. Jego dziełem było uchwalenie 3 Maja 1791 roku konstytucji, która przeszła do historii pod nazwą Konstytucji 3 Maja. Była to pierwsza w Europie, druga w świecie po Stanach Zjednoczonych, postępowa jak na owe czasy, ustawa.

Narrator I

Konstytucja budziła nadzieję na wyprowadzenie Polski z niewoli i uratowanie jej zagrożonej niepodległości. Przetrwiała w tradycji jako ukoronowanie starań patriotów polskich o uratowanie Ojczyzny.^

Chór szkolny śpiewa pieśń pt. „Trzeci Maj”, słowa: Rajnold Suchodolski.

1. Witaj majowa jutrzeńko
Świeć naszej polskiej krainie
Uczcimy ciebie piosenką Polska nigdy nie
zaginie,

Chór

Ref. Witaj Maj, 3 Maj
Dla Polaków błogi raj.

2. Nierząd braci naszych cisnął gnuśność w rakach
króla spala A wtem 3 Maj zabłysnął I nasza
Polska powstała.

Ref. Wiwat Maj, piękny Maj Wiwat wielki
Kołataj.

Recytator:

Cala stolica od rana
Huczy, jak rzeka wezbrana.
Poprzez ludu gwarne mrowie
Ciagną na zamek posłowie.
We wielkiej sali zamkowej
Gromkie okrzyki, przemowy.
Wchodzi król. W radosnej wrzawie
Zebranych wita łaskawie.
Nagle milknie ciżba zbita
Marszałek ustawę czyta.
Wielka ma zawitać zmiana:
Wolność, równość wszystkim dana.
Wszyscy zjednoczą się w pracy:
Szlachta, mieszczenie, wieśniacy.
Lecz wszyscy też w równej mierze
Polsce winni służyć szczerze.
Kto za tym, nich głos swój poda.
Jeden okrzyk: „Zgoda! Zgoda!”^
Niech żyje sejm. król kochany"
Niechaj żyją wszystkie stany!
Byle razem, ramie w ramie
A wszystko zło się przełamie.
Zapamiętajże narodzie:
„ W waśni zguba, siłą w zgodzie ”,

(Na scenę wchodzi dwoje uczniów przebranych za matkę z synem)

S: Mamusiu, co oni wołają?

M: Cieszą się ze święta

S: A co to za święto? Czemu mamuś nie odpowiadasz?

Taką masz dziwną minę.

M: Bo nie wiem, dziecino, jak ci to wytłumaczyć.

Malutki jeszcze jesteś, to nie zrozumiesz.

Wiesz, że jak bawisz się zgodnie z dziećmi,
to mamusia się cieszy. Wiesz synku, co to jest zgoda?

S: Wiem mamusiu. Jak się nie kłócimy przy zabawie.

M: Dziś jest święto zgody. Dziś w całej Polsce,
jak długa i szeroka, zgodzili się ludzie na jedno.

Zgodził się król z narodem, naród z królem.

Zgodzili się wielcy z małymi, bogacze z biednymi.

Cały kraj się pogodził i myśli nad tym jak rządzić,
żeby z tej zgody jak najwięcej pożytku wynikło i dla wszystkich
i dla każdego z osobna. Król Polski Stanisław August
będzie składał przysięgę.

S: A co to jest przysięga?

M: Przysięga to taka obietnica, której trzeba dotrzymać.

Daje się Bogu. nie ludziom

i tylko Pan Bóg może od niej zwolnić!

S: A co król, mamusiu, będzie obiecywał?

Że będzie wiernie narodowi służył i jego praw przestrzegał.

że sprawiedliwie będzie rządził i do krzywdy ludzkiej nie dopuści.

S: Mamusiu, a czyja mógłbym przysiąc?

Ja bym tak strasznie chciał przysiąc. Pozwól mamuś!

M: Na co chcesz przysiąc?

S: Że będę zawsze kochał wszystkich, że się nie będę kłócił,

że się będę dobrze uczył, że nie będę robił krzywdy nikomu.

M: Dobrze, synku, możesz przysiąc, ale pamiętaj że musisz obietnicy dotrzymać.

Piosenka: „ Nadzieja” J. Pietrzaka w wykonaniu dwóch uczennic.

Recytator:

A jak cię kto zapyta:

Kto ty taki, skąd ty rodem?

Mów, żeś z tego łąnu żyta,

żeś z tych łąk, co pachną miodem.

Mów, że jesteś z takiej chaty, co Piastowską chatą była.

Żeś z tej ziemi, której kwiaty

Gorzka rosa wykarmiła.

Recytator:

*Staliśmy ongiś na rozstaju,
wielu minionych, błędnych dróg!
Tyś wywiódł nas o Trzeci Maja na prawy próg!*

*Myśl nasza rwała się w rozterce, w zamęcie chceń, w chaosie prób!
Tyś zbudził prawe, wielkie serce złu wyrwały łup.*

*I dusza polska dzięki tobie
rozkwitła pięknem wiernych tchnień...
Więc zawsze, w szczęściu czy w żałobie -ten pomnisz dzień.*

Narrator: II

Konstytucja 3 Maja obowiązywała tylko 14 miesięcy. Nastąpił bowiem 2, a potem 3 rozbiór Polski, który zlikwidował niepodległe państwo polskie na 123 lata. W 1795 roku Polska przestała więc figurować na mapach Europy. Jej ziemie podzieliły między siebie 3 państwa zaborcze, włączając je w obręb swoich terytoriów.

Recytator: (można podzielić utwór do recytacji dla dwojga uczniów)

Polska to pola, lasy, góry,
Drogi, po których chodzisz, i te chmury,
Co nad twym miastem śmieją się i chmurzą
Pogodę wróżą niepokoją burzą...
To te strumienie, które rzeki tworząc
Płyną do morza, by dalekim morzom,
Dalekim krajom szumieć o twym kraju -
O śniegach w zimie, ciepłych deszczach w maju.

Polska - to twarze bliskie i znajome,
Uśmiech rodziców, śmiech dzieci przed domem.
To ludzie, których dotychczas poznałeś
1 mnóstwo innych, których nie znasz wcale...
To nieznajomi, co do pracy spieszą
Razem się trują i pospołu cieszą,
I wśród trosk różnych jedną wspólną mają,
By lepiej, piękniej było w naszym kraju!

I nie zapomnij o tych, którzy byli Tutaj przed tobą:
tu żyli, walczyli, ginęli — obce powstrzymując wojska,
By nie zginęła, byś mógł mówić Polska!

Polska to jeszcze wszystkie polskie słowa
I książki, które w tej mowie spisano...
Szept modlitewny w ciszy na dobranoc...
Słowa i czyny, marzenia i troski,
I to, kim jesteś - wszędzie skrawek Polski.

Narrator I:

O swoją wolność i prawa musieli walczyć Polacy jeszcze przez wiele lat. Konstytucja 3 Maja stała się w tych latach symbolem wewnętrznych sił narodu, zdolnego do politycznego odrodzenia się.

Recytatorzy-**„Leć Orle Biały”.**

*Leć orle biały nad polską ziemią,
chroń twymi skrzydłami prastare plemię.
I ponad stare Giewontu skały
I ponad Bałtyk leć orle biały.*

*Leć orle biały nad bujne łąny,
Które uprawia nasz lud kochany.
Leć ponad Wisłę, leć ponad Wartę
Skrzydła twe białe trzymaj rozwarte.*

*Szarpały ciebie trzy orły czarne.
Chciały cię wtrącić w groby cmentarne.
Potęgi wrogów dziś się rozchwiały
Ale ty żyjesz, nasz orle biały.*

*(...)Dzisiaj zniknęły wrogie nam trony,
Powiewa sztandar biało -czerwony.
Powiewa sztandar ten pełen chwały,
W polu czerwonym nasz orzeł biały.*

Piosenka chóru – „Jak długo na Wawelu”

Recytator:**„Bez tej miłości”**

Bez tej miłości można żyć
Mieć serce suche jak orzeszek
Malutki los naparstkiem pić
Z dala od zgryzot i pocieszeń,
Na własną miarę znać nadzieję,
W mroku kryjówkę sobie uwić,
O blasku próchna mówić „dnieje”,
O blasku słońca nic nie mówić.
Ziemio ojczysta, ziemio jasna,
Nie będę powalonym drzewem.
Codziennie mocniej w Ciebie wrastam
Radością, smutkiem, dumą, gniewem.
Nie będę jak zerwana nić,
Odrzucam pusto brzmiące słowa.
Można nie kochać cię – i żyć,
Ale nie można owocować.

Narrator

W dzisiejszych czasach, szczególnie pamiętajmy o naszej historii . Jesteśmy członkami Unii Europejskiej, wspólnoty państw, bądźmy z tego dumni , ale pielęgnujmy naszą tożsamość.

Akademii kończy uroczysty taniec poloneza

Scenariusz opracowała mgr Aldona Krawczyk